

Verdensmålene

– en dagsorden for fremtiden

Temanummer: Verdensmålene – en udfordring for hele samfundet

Verdensmålene understøtter en væsentlig og ambitiøs dagsorden på afgørende vigtige områder, der alle spiller en stor rolle politisk både nationalt og internationalt. De er ambitiøse, og derfor kræves der en omfattende indsats fra alle sider i samfundet for at nå dem.

I september 2015 bakkede verdens politiske ledere op om en grundlæggende ny idé: at alle lande, både udviklede lande og udviklingslande, skal være miljømæssigt og socialt bæredygtige for på sigt også at være økonomisk bæredygtige. Det skete da 2030-dagsordenen og de 17 Verdensmål blev vedtaget i FN's generalforsamling under dansk lederskab.

Jeg gik ind i politik for at skabe forandringer. Og Verdensmålene er en forandringsdagsorden. En af de helt store fordele ved Verdensmålene er, at forandringerne er konkrete, veldefinerede og målbare. For hvert af målene er der angivet en række delmål, 169 i alt, som hver især typisk har en eller to indikatorer. Vi kan derfor følge fremskridtet, eller tilbagegangen, på hvert enkelt mål.

Men hvorfor egentlig beskæftige sig med bæredygtighed? Ganske enkelt fordi vi har en fælles udfordring i, hvordan vi sikrer 7 milliarder mennesker et godt liv, som samtidig er foreneligt med jordens begrænsede ressourcer. Den balance er sigtelinjen for Verdensmålene i 2030. Ifølge en opgørelse er verden endnu et godt stykke fra at nå den balance. Det er altså et ambitiøst mål. Er det også et realistisk mål?

Før Verdensmålene havde vi de såkaldte *Millennium Development Goals* (MDG'er), som var rettet mod udviklingslandene. Flere af målene blev opfyldt, fx blev ekstrem fattigdom og børnedødelighed halveret på 20 år. Der var altså markante succeser at fejre. I dag estimeres det, at 9 procent af verdens befolkning lever i ekstrem fattigdom (<1,9 USD om dagen). Det svarer til ca. 700 millioner mennesker. Selvom vi nåede MDG'erne, er der med andre ord stadig kæmpe udfordringer.

Og Verdensmålene vil endnu mere: bæredygtighed i de tre dimensioner, hhv. miljømæssigt, socialt, og økonomisk. Jeg tror på, at vi kan nå målene, og at der er grund til at være optimist. Først og fremmest er de yngre generationer væsentligt mere bevidste om bæredygtighed. Ifølge en rapport fra kapi-

KRISTIAN JENSEN
Finansminister

talforvalteren Fidelity angiver 77 pct. af velhavende »millennials« (årgange fra 1980'erne og 1990'erne), at de investerer i virksomheder, som prioriterer deres miljømæssige og sociale aftryk. Blandt efterkrigsgenerationerne er det kun 30 pct.

Samtidig opstiller flere og flere virksomheder langsigtede mål for bæredygtighed, fx når det gælder udledninger af CO₂ eller deres forsyning af vedvarende energi. Vi ser også forskningsverdenen engagere sig mere i bæredygtighed, fx har Københavns Universitet oprettet »The Centre for Sustainability and Society« (SUSY), som skal forske i bæredygtighed med udgangspunkt i en tværdisciplinær tilgang.

Bæredygtighed indtager i dag en central plads på de politiske dagsordener, herunder i Danmark. Sidste sommer indgik regeringen en energiaftale med alle Folketingets partier, som sikrer tempo og ambition i realiseringen af den grønne omstilling. Samtidig muliggør aftalen bl.a., at danskerne kan få dækket deres elforbrug i 2030 helt af vedvarende energi. Og inden juleferien indgik vi en aftale om en helhedsorienteret indsats for borgere med komplekse problemer med et bredt flertal i Folketinget. Ambitionen er at gøre op med silotænkningen i lovgivningen, så borgerens ressourcer og barrierer bliver sat i centrum for indsatsen – i stedet for lovgivningens skel.

Og endelig er det værd at bemærke, at der rent faktisk er fremgang i Danmark på Verdensmålene. På SDG-indekset, der opgøres af *Bertelsmann Stiftung* og *SDSN (Sustainable Development Solutions Network)*, går Danmark i 2018 frem med 0,4 procentpoint fra 84,2 i 2017 til 84,6 i 2018 (en global 2. plads). Indeksværdien skal tolkes sådan, at Danmark, ifølge denne opgørelse, er nået ca. 85 pct. af vejen til at opfylde Verdensmålene. Det kan være svært at sammenligne fra år til år, men det er en positiv indikation på fremgang.

Heldigvis skal vi ikke kun omstille vores samfund i en mere bæredygtig retning, fordi det er det rigtige at gøre. Bæredygtighed er i vores egen interesse og en stor mulighed for Danmark. Når Danmark scorer højt på bæredygtighed, skyldes det bl.a., at mange danske virksomheder er førende på bæredygtige løsninger, fx vindmøller, pumper, enzymer mv. En ofte citeret rapport vurderer, at bæredygtige forretningsmodeller vil åbne økonomiske muligheder på 12.000 mia. USD årligt i 2030. Danske virksomheder er godt i gang med at gribe ud efter de muligheder til gavn for hele Danmark.

Det viser et andet aspekt af Verdensmålene, nemlig at de understøtter international handel. Det er helt afgørende for Danmark, som er en lille og åben økonomi. Især i disse tider, hvor frihandel ikke har de bedste (politiske) betingelser.

Der er ikke tvivl om, at det vil kræve en betydelig indsats at nå Verdensmålene i 2030, både fra regeringer, virksomheder, forskningsverdenen, civilsamfund og borgere. Men vi kan nå dem. Det er vi nødt for at sikre en verden i balance, både miljømæssigt, socialt, og økonomisk.